

R.M.T. *H.*
65.

Theol. Qu.

F

941.

Hesperoni Michael

R. M. Dr.

II. 65.

*Spiritus ex Purgatorio
virgini cuidam ad Poronium
apparens, loquens, Auxilium
petens, ac tandem liberatus
1641. et 1642.*

Vide Jäger Historia Ecclesiarum seu un. Parallelismo Profanis
Hamburgi in folio 1709. Part. 1^a pag. 849-850. ubi dicitur
hujus opusculi legitur ubi et judicium authoris deinde occurrit
Opuscula haec continetur in Libris, qui inscribi-

tur: Bibliotheca sive Acta et Scripta
Magica - gründlich Uebersicht des Lib.
Inhalt von dessen Uebersicht und Beschreibung,
welche in Macht des Trübsals in biblischen
Uebersicht vorkommt, zur sehr Gottes und in
Uebersicht des Menschen für die Synonymen von
Eberh. Dav. Hauber ob. Stück in B.
Lindau bey Joh. Heinn. Mayer 1738-1741.
in 8te „tertante hoc Indice altero
Suplementi Secundi ad Catalogum
Bibliotheca Szechéniano-Regnicolaris
pagina 52. ubi legere est. Opusculam hanc
Bibliotheca Magica ex editione a. 1654.
Trajecti ad Rhem. adornata, insertam esse,
unde facilis Conjectura: presentem ori-
ginalem Editionem infrequentem esse.

704 940
NARRATIO
REI ADMIRABILIS

ad Posonium gestæ,

De Spiritu quodam,

a 24. Julii, Anni M. DC. XLI. usque ad 29. Junii,
Anni M. DC. XLII. ex Purgatorio cuidam Virgini appa-
rente, loquente, auxilium petente, ac tan-
dem liberato.

DECERTA

Ex Juratis Testibus, & Actis publicis, quæ asser-
vantur in Tabulario, seu Archivo Ven. Capituli
Posoniensis.

EVULGATA

Auctoritate & jussu Ill: mi ac Rev: mi Domini,
Dn. Georgii Lippai, Electi Archiepiscopi
Strigoniensis.

IMPRESSA POSONII,

Anno Domini

M. DC. XLIII.

Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. *Job. 19. v. 21.*

S. Aug. lib. de Cura pro Mortuis, cap. 4.

Non sunt pratermittenda supplicationes pro Spiritibus Mortuorum, quas faciendas pro omnibus, in Christianâ & Catholicâ societate defunctis, etiam tacitis nominibus quorumcumq., sub generali Commemoratione suscipit Ecclesia: ut quibus ad ista desunt Parentes, aut Filii, aut quicumq. Cognati, vel Amici; ab una eis exhibeatur Matre communi.

1. Tim. 3. v. 15. Ecclesia Dei vivi, Columna & firmamentum Veritatis

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

ILLUSTRISSIMO

ET

REVERENDISSIMO

DOMINO,

D. GEORGIO LIPPAL,

ELECTO ARCHIEPISCOPO STRIGONICEN: Ejusdemq; Loci Comiti Perpetuo, Primati Hungariæ, Legato Nato, Summo & Secretario Cancellario, ac Sacræ Cæs: Regiæ q;

Maj:is intimo Consiliario, &c.

INTER præclara Majorum nostrorum studia, illud in primis eximiam posteritati laudis reliquit materiam, ILLUSTR:me & REVEREN:me DOMINE, quod plurimum

)(2

ij
mum fuerint conati Illustrium Virorum res egregie gestas non solum populari plausu, aliisque gratulantium encomiis prosequi; sed etiam, ne vel oblivione eorum qui tunc fuerant, vel reticentia posterorum jacerent sepulta, perpetuis, & nunquam interituris monumentis consecrare. Quam ob causam, ut Q. Symmachus, lib. 4. epist. 34. notavit, *Ne facilis senect a papyri scripta corrumpat, illustria facta, quæ immortalitatis honore donare voluerunt, vel linteis mappis imprimenda, vel sericis voluminibus infundenda, vel æreis, aut cerussatis tabulis censuerunt esse incidenda.*

Et certè, si vetus, & à verà fide aliena Gentilitas in tanto pretio habuit suorum Heroum facta, per quæ ipsis humana quædam gloria, aut veriùs gloriæ umbra fuit acquisita: non minori studio nobis, quibus Fidei lumen illuxit, ad laborandum est & providendum, ne divina opera, quibus DEUS Ter Opt. Max. & gloriæ suæ divitias nobis communicat, & Ecclesiam suam in terris illustrat atque exaltat, meritis honorum monumentis priventur, & temporum decursu (ut in aliis accidere solet) perpetuæ oblivionis tumulo contendantur.

gan-
gantur. Ad quod nos etiam exhortatur Regius Psaltes, Psal. 104. *Mementote mirabilium ejus quæ fecit; quinimmo quæ etiamnum hodie facit: non enim tantum in nascentis Ecclesiæ exordio, sed in ejusdem etiam adultâ ætate, Quotidie, ut ait S. Hieronymus in Psal. 76. facit DEUS mirabilia, & operatur cum Patre & Filius, & Spiritus Sanctus; non in alium finem, quàm in ædificationem & consummationem Corporis Christi, quod est Ecclesia; quam quidem semel ædificavit, & fundavit in ipso summo angulari lapide Christo JESU, in quo omnis structura compaginata crescit in Templum DEI, Ephes. 2. sed eadem, per continuum divinarum gratiarum influxum, & mirabiliū operum ostensionem, & nunc, ut ait S. Ambrosius in Luc. ædificatur, & nunc formatur, & nunc figuratur, & nunc creatur. nec ab ædificationis opere divina manus quiescet, donec id ad perfectionis fastigium, hoc est, ad consummationem Sanctorum, Ephes. 4. perducatur. Hic jam videor mihi denuò, Christum Dominum inter medias, nō amplius Judæorū, sed Hæreticorum turbas audire dicentem: Pater meus usque modo operatur, & ego operor, Joan. 5.)?(3 non*

non tantum in Universâ, & per totum orbem diffusâ, sed etiam in hac particulari Posoniensium limitibus comprehensa Ecclesiâ; in qua præteritis mensibus, novum ante oculos nostros, & tam illustribus divinæ præsentia signis contestatur prodiit opus, ut vix aliquid hoc perturbato sæculo, quod sit ad Catholicos in fide confirmandos accommodatius, ad veritatem Purgatorii stabilendam solidius, ad obstinatum Hæreticorum perfidiam confutandam efficacius, desiderari possit.

Quod ut ejus dignissima memoria ab interitu vindicaretur, volui non linteis telis, non sericis libris, non æreis vel cerussatis tabulis inscribere; sed sub ILLUSTR:mi & REV:mi nominis tui protectione & tutelâ, in quodam velut immortalitatis archivo reponere.

Hoc quidē ut faciam, ILLUSTR:me & REV:me DOMINE, præter multos alios titulos, quibus jam pridem metibi devinxisti, me mover tum ipsa Posoniensis patria, tum nova Archiepiscopalis nuper in te collata dignitas; cujus felicissimæ primitiæ, quæ adhuc durant, ut omnia mea alia, ita etiam

iam hoc debiti hōnoris obsequium à me postulare videntur.

Accipe igitur, ILLUSTR:me & REV:me DOMINE, hoc opus, corpore quidem exiguum; rei tamen, quam continet, dignitate magnum & ponderosum; ex quo, tamquam ex fecunda semente, Hungaricæ Ecclesiæ ager, ut spero, copiosos aliquando Catholicæ messis proferet manipulos: Accipe, inquam, illud, tamquam singularem Ecclesiæ Posoniensis fructum: quem si benevolâ manu fueris complexus, benevolentia gratiam grato animo recognoscam. Posonii, ANNO DOMINI, 1643. ipso die S. Agathæ Virg: & Martyris.

ILLUSTR:me & REV:me VESTRÆ CELSIT:nt

Humillimus Servus,

MICHAËL KOPCHANI,
Electus Episcopus Sirmiensis, Præpositus Posonicæ.

Appro-

Approbatio & Facultas Ill: mi D. Archiepiscopi
Strigoniensis.

NOS Georgius Lippai, Electus Archiepiscopus Ecclesiae Metropolitanae Strigonien. lociq; ejusdem Comes perpetuus, Primas Hungariae, Legatus Natus, Summus & Secretarius Cancellarius, ac Sacrae Caes: R:q; Maj:is intimus Consiliarius, &c. Damus ad notitiam, quibus expedit universis: Narrationem rei admirabilis ad Posonium gestae, seu Apparitionis animae Joannis Clementis, à Praedecessore nostro pia recordationis, Ill: mo ac Rever: mo Domino Emerico Losi, Archiepiscopo Strigonienfi, &c. facta inquisitione, institutoq; Judiciali processu, diligenter examinatam, usque ad pronuntiationem Sententiae definitivae, exclusivè, quam, morte praeventus ferre non potuit; Deinceps etiam, plurium gravissimorum Theologorum judicio submissam, & unanimi voto approbatam: Nos quoq; autoritate nostrâ admittimus, approbamus, ac typis mandari concedimus; Ad laudem & gloriam DEI Omnipotentis, & exaltationem Sanctae Matris Ecclesiae. In Aula nostrâ Archiepiscopali, Posonii, 4. Januarii, ANNO 1643.

Georgius Lippai,

Electus Archiepiscopus Strigoniensis.

Succin-

Succincta, & candida rei totius
narratio.

CAPUT PRIMUM.

Locus praecipuarum apparitionum, Quis
Spiritus, & Cui maximè apparuerit.

*Fundamentum hoc sit totius historiae, & quod statim
à Lectore queri solet, Vbi? Quis? Cui?*

POSONIUM, Urbs est in Hungaria celebris, ad Danubium, decem milliaribus Viennâ distans. Ea in Urbe vixit vir quidam, natione Germanus, nomine JOANNES CLEMENS, cui à vulgo agnomen *Swoßpenpauer* per jocum adjectum fuerat. fuit is tamen civis honestus, & Judicis officio perfunctus in eos, qui ad Arcem (quæ extra Urbem est) pertinent: quo in Suburbio habitabat ipse. Annis quinquagintaquatuor circiter Lutheranam haeresim sectatus, vitam vixit parum admodum laudatam. Septem annis ante mortem Christianè obitam, cum fide Catholicâ, quam erat amplexus, ita simul mores immutavit; ut & in templo frequens, nec rarò in lacrymas & gemitus effundi, vitamq; pio & Christiano hominè dignam ducere, & sexagenario major, finire visus sit. Atque is ipse est, de quo nunc agimus. Nam id ipsum disertè apparens falsus est; eaque formâ ferè visendum

dum se exhibuit; eâ voce loquens, quâ satis compertum est eum, cum in vivis ageret, conspectum, & auditum fuisse; & pro evidenti indicio est Manus illa, Cistæ, Asseri, & duobus linteis inusta; quæ suo loco commemorabimus.

Porro, etsi facile centies apparuerit, alijsq; nonnunquam visus & auditus sit: uni tamen semper ac præcipuè, Reginæ Fischerin aderat, cujus unius ope ac operâ se juvandum sæpè ipse Spiritus protestatus est; Deo scilicet, cujus secreta sunt consilia, ita volente.

Fuit Puella illa ex honestis civibus oriunda, oppido Halstad, sex milliaribus ultra Gmündam Superioris Austriæ Civitatem. Pater Sebastianus, Mater Magdalena dicta, sat commodè vitam sustentant: cum Ferdinandus Secundus piissimus Imperator, partium illarum rebelles ad officium, germanamq; Fidem reduceret; eâ occasione usi, Fidem Catholicam susceperunt, quam hodieq; constanter, & piè profitentur. Il igitur, adhuc filiam teneram educârunt Catholicè, unâque ejusdem Sororem natu minorem. Annum circiter agebat decimum nonum, cum primum à Spiritu vexari cœpit. Agit nunc vigesimum; prudentiâ, pro sexu & ætate, singulari; modestiâ animi corporisque, quam non modò Catholici, sed Acatolici etiam commendant; pietatem Domesticæ, aliq; facile nôrunt: Egregiam verò ipsius in Fide constantiam, satis probant ea, quæ in decursu historiarum narrabuntur.

CAPUT SECUNDUM.

Ubi primum Spiritus vexare, videri, loqui cœperit, quàmve ob causam.

Vix

Vix mense integro vivere inter mortales desierat Joannes CLEMENS, cum vigesima nonâ Julii, Anno 1641. Reginam virginem, de qua diximus, Halstadiensem, in ipso Halstadii Oppido, atque adeo in domo paternâ, inter horam noctis undecimam & duodecimam, infestare aggreditur: lecticam jacentis primum ter pulsât, mox Puellæ jam non dormienti visendum se exhibet. Erat habitus, vestis candida ad talos defluens, corporis forma senilis. attonitæ aliquamdiu adstitit in silentio; tùm disparuit. Interea Virginis Matertera, mulier Lutherana, Halstadio è domo parentum, neptem Reginam Posonij, ubi jâ Soror erat, esse optabat; in speciem, ad domesticum famulitium; reverà (ut postea non obscure cognitum est,) ut à Catholica Religione ad Lutheranos errores traduceret. Ibat jam Regina post Sororē, secundo Danubio Posonium: cum ecce in navi ad Stein, quod littori adjacet, iterum Spiritus comparet, eâdem, quâ prius noctis horâ, eodem habitu, eodem silentio. Terrebant jam satis frequentia Spectra Virginis animum; à quibus infestationibus, & tunc, & semper deinceps, modis omnibus studuit liberari. Quare ad Divinam opem implorandam conversa, Voto sanctè se obstringit, in Virginis DEI Matris honorem, per reliquam vitam, singulis diebus Sabbatinis, strictiori jejunio à cibis calidis abstinenturam; præterea quotidie, priusquam ad nocturnam quietem concederet, certas preces persoluturam. Nec sic tamen importūnus Spiritus quievit. Vix illa Posonium appulerat, cum rursus ille solito crebrius, bis inter hebdomadam laceßere cœpit. Erat Domus illa ampla sanè & magnifica, in Suburbio, ab Arce non procul; quam Domum sibi recenter Ill. mus D. Comes Paulus Palsi ab Erdöd extruxerat. Tenuerunt hic permolestæ Apparitiones, menses aliquot, usque ad Christi Natalem, & in posterum esse et

A 2

iam

iam coeperunt molestiores. Nam paulò post, ad Celsarii fores se offert, in eamq; ruit, quasi amplexurus: quæ res ita Virginem conturbavit, ut per tres hebdomadas agrè jacuerit. Igitur jam consilii inops, Sacerdotem quendam Religiosum, ex Ordine S. Francisci strictioris Observantiæ adit. Suadet ille, ut redeunti Spiritui oclamet illud ex Psalmis: *Omnis Spiritus laudet Dominum.* Paretilla; & proximâ nocte redeunti, versiculum illum opponit. Nec mora, reponit ille: *Et ego illum laudo.* Atque hoc loquendi initium extitit, simulq; colloquendi. Igitur spe liberationis audacior facta, interrogat, quid de se vellet; se aliòve minimè defuturos; rem tandem ipsam expromeret? Tum ille, cùm jam fas esset, clarè & distinctè, sine ambage rem omnem, ut erat, voce blandiens exponit: *Filia mea* (his enim verbis vernaculè usus est) *per amorem D E I te rogo, ut Uxorem meam adeas, quæ tibi ducentos florenos pendat, eò quòd ea pecunia, summa sit Sanguinis.* Addit præterea, se, dum adhuc in vivis esset, vovisse D E O Imaginem B. Virginis Dolorosæ; id est, Filium è Cruce depositum, sinu gestantis, in primario Urbis Templo locandam: tria insuper Sacra, duodecim Cereos, & Eleemosynam aliquam pauperibus erogandam. Hæc scilicet causa erat, ob quam inquietus ille, quietam esse non sine-ret. At Virgo, sive quòd sibi imponi metueret, sive quòd intricatum esse negotium videretur; *Quin tu potius, ait, ad tuam Uxorem?* nam mihi quidem nihil cum eâ negotii est, aut esse velim. Adhæc ille nihil; quàm, non eam Uxorem esse, cui vel verbum facere vellet. moxq; evanuit. Neque tamen sic persuasa Virgo est, ut adiret. Redit igitur; iterumq; per D E U M obtestatur, rem ut maturaret. Negat illa se facturam: Nescio enim, ait, quis tu sis, aut qui voceris? *Ego*, subdit ille, *CLEMENS* *pauper* appellor. Sed cùm illa tardaret, quòd nec domum, nec Uxorem, nec Clementem unquam nosset: paucis post diebus, horâ noctis consuetâ, Clemens per D E U M rogat, oratque, adiret

adiret Uxorem. Hic tandem se adituram alterâ die profecturâ Itaque, peractis in Æde majori precibus, Urbe egreditur; ubi sit Domus Clementis, quærit: eam sibi ostensam ingreditur; de mortuq; Uxorem, rogat in primis veniam importuni fortasse nuntii; se necessitate esse compulsam; Maritum ejus sibi singulis septimanis apparere, & Ducentos florenos reposcere. Miratur Uxor. negat se scire, ac ne audivisse quidem de eâ pecuniâ: non inficiari tamen, Matrem suam olim totâ domo oberrasse, domesticosq; spectro terruisse: consultius fore, si Ecclesiasticos viros adiret. Pergit Virgo; Maritum præterea Imaginem vovisse (quâ de superius diximus.) De ea Imagine, recipit Vidua se curaturam. Negat Virgo id ita fieri posse: Maritum mortuum velle pecuniam sibi pendere. Pergit altera negare se daturam; etsi menti jam nescio quid occurreret, de nonnullis Imperialibus à se nescio ubi repertis. Igitur re infectâ discessum est. Ubi rescit Materteræ Maritus, æquè Lutheranus, Puellam cum Femina illâ egisse, graviter succensuit, venitq; ne pergeret: re tamen probè per ordinem cognitâ, author fuit, ut consilium à Confessario petitura, Collegium Societatis J E S U adiret; idemq; ut ageret, monuit vice alterâ, cùm illa de Spiritus infestatione conquereretur. Quare eodem die Templum adit; Confessarium è Societate J E S U accersit; lacrymis suffusa rem enarrat, gravissimèq; obtestatur, ut se juvet. Ille afflictam solari, polliceri eam in rem omnia; quin-immò, aditurum se Mulierem. Et verò paulò post adiit; statum defuncti Mariti exponit; at frustra. Interim Spiritus se rursus sistit: perentiq; tandem quietem; *Non te, ait, deferam, donec rem confeceris, quocumq; & quantumcumq; fugias, insequar.* Pergit hic obtestari, illa promittere; hic damnare moram, & urgere. Neque illa interea minùs ab hominibus, quàm à Spiritu vexabatur, præsertim ab A catholicis; qui ea, quæ narrabantur, pro fabulis, & naniis, & umbris insectabantur. Fuere

tamen inter eos, qui optimum, scilicet, Spiritus propulsandi remedium suggererent: quod illud? Si redeunte Spiritu, ei malediceret. Illa vehementi cupiditate quietis impulsâ; & ut illa ætas, & sexus facile commovetur, importunum Spiritum à se abactura; Ut te centum, inquit, millia Sacramenta; apage Senex nebulo; & unde venisti, abscede; mecum nihil est quod agas. Pepulit quidem hoc fulmen Spiritum; nam, ac si tactus esset, statim moestus disparuit. At rediit die altero, poenam maledictionis repetiturus. Horrendum quod sequitur. Cùm sub crepusculum vespertinum in superiorem adium partem Puella ascendisset, jamque ostium claudere pararet; adfuit, obstititq; Spiritus, simulq; insignem colaphum infregit, eo impetu, ut illa caput sibi diffringi arbitraretur. Ac ne somnium fuisse putes, impressa altè alapæ vestigia inhæserunt: Nam ex naribus, & ore, tam copiosus cruor profluxit, ut non modò facies, & manus; sed vestes quoque cruentatæ apparuerint paulò post domesticis: è quibus tres luculenti Testes, juramento testati sunt, eum sanguinem foedum odorem exhalasse, qualis è mortuorum tabidis cadaveribus solet. addit unus, cùm digitis cruorem attigisset, biduo toto eum se foetorem sensisse. vulnus tamen nullum in Virginis corpore apparuit. Fuisse gravissimam percussionem, ex eo liquet, quòd statim ac percussâ descendit, causamq; fusi sanguinis postulantis enarravit, à sensibus alienata, ac exanimæ similis, in diem sequentem jaegerit. Exinde secutæ Apparitiones crebræ, & terribilissima Spiritus, jam monentis, ne quid mali metueret; jam gravius obtestantis, ne diutius tergiversaretur; jam minantis, se alioquin semper inquietaturum, quòd videret se diutissimè luiturum, nisi ipsa juvaret.

CAPUT

CAPUT TERTIUM.

Visa lumina, & nonnulla alia, quæ eodem pertinent.

BIERAT vigesimâ tertiâ Aprilis, Anno Millesimo sexcentesimo, annis abhinc duobus circiter & quadraginta, Illustrissimus D. Comes Nicolaus Pálfi, vir rerum bellicarum laude, atque zelo Religionis Catholicæ præstans; qui licet, uti vixerat, ita piè excessisset: de ipsius tamen in alterâ vitâ statu nîldum constabat. Prodigio simile habitum ab iis, qui Aulam Palsianam recens instructam incolebant, id quod subjungo. Superioris anni mense Februario, noctu, post diem Cinerum, ipsius Statua scitè elaborata, de mensâ, supra quam locata fuerat, per occultam vim erepta, atque in medium cubiculum projecta, ab Hospite postea deprehensa est: desiderata tamen particula capitis, quæ licet studiosè quæsitâ, nusquam tamen comparuit. Inversâ quoque sellæ. neque hujus casûs author deprehendi poterat. Deinde Sabato post diem Cinerum, inter undecimam & duodecimam noctis, in secunda contignatione Domus Palsianæ, ex omnibus cubiculis, clarissima Lumina apparuerunt Vigilibus Civitatis; qui oculati testes, id ipsum postea juramento confirmârunt. Eâ de re admonitus Hospes, sanctè affirmavit penes se claves cubiculorum fuisse, potuissetq; lumina accendere è suis neminem. Quare suspicio fuit, Domum maligno aliquo genio, non Puellam solum infestari. Atque hinc occasio Puellæ, cur ex redeunte postea Spiritu sciscitaretur, Malûsne aliquis Dæmon turbaret? Negavit ille; addiditque, Animam quampiam die Cinerum è Purgatorii poenis fuisse liberatam. cumque quæreretur, an nosset? disertè dixit, *Est Parens Domini Pálfi: ejusq; rei fuisse prænuntium, Statuæ*

Statuæ ipsius casum, particulæ subductionem, sellarumque ever-
sionem; indicium verò liberationis, præclara illa Lamina, quæ per
noctem in cubiculis arsisset. Movit curiositas Juniorem Co-
mitem, Nicolai piæ defuncti ex Stephano filio Nepotem, ut de sta-
tu D. Matris suæ vitâ jam functæ, per Puellam à Spiritu inquire-
ret: Responsi id tulit: Eo loco esse, quem promeruerat; Pur-
gatorio parum detentam, divino conspectu nunc frui. Res illâ,
ipsum quoque Ill.^{mum} D. Comitem Paulum Palsi permoverunt,
ut Puellam ad se accerferet. qui ex illâ, cum omnia distinctè
enarrasset, rei totius ab initio gestæ seriem didicit; moxque Im-
ginem Dolorosæ Virginis, suis sumtibus curaturum adpromisit;
modò ex Spiritu quæreretur, eâ an re, eoque modo contentus fo-
ret; simulque ex eo resciret, quam ob causam ei alapam illam in-
flixisset. Interim Oeconomum confestim mittit, qui Statuarium
adeat, operi faciundo admoveat. Hic, cum eo die nullam ma-
teriam aptam reperisset, alterâ luce cogitabundè & anxie inqui-
renti, repentè adstat in bivio quodam Senex, bacillo innitens, ca-
mis capillis, incurvo dorso, vestitu, ore planè simili, quo postea in-
tellexit Clementem fuisse. Cumque percontaretur amicâ com-
pellatione; *Amice, cur, & quorsum pergis?* Jussu Ill.^{mi} Comitis,
ait Statuarius, Tiliam quæro, Statuæ formandæ Virginis dolorosæ.
verum, vel ob parvitatem, vel ob humorem nimium, nulla operi
quadrat. Tum Senex: *Perge Amice mi, ad dexteram partem hujus
convallis Tiliam reperiēs, quatuor ab hinc annis recisam, operi tuo percom-
modam.* Paret Artifex; & eo loco, quo alter ostenderat Arbo-
rem reperit. id ei magis mirum, novumque accidit, quod, et-
si sapius per eam vallem iter faceret, nunquam eam Tiliam depre-
hendisset. Itaque lætus domum revertitur. at ecce, in hospitio
compareret rursus Senex ille, eo vultu, reliquâq; formâ, quâ prius
Arborem designarat. Tum Statuarius ad socium, qui ei tum
fortè aderat; En, ait, ille ipse, qui sollicitè lignum ad opus inve-
stiganti,

stiganti, neque reperienti, demonstravit: Faxe, ne ingrato bene-
ficiū contulerit. Ad hæc alter; Atqui, subjecit, Senem hunc,
ex illo corporis habitu, judicarem Clementem esse ipsissimum,
nisi scirem ipsum vivis excessisse. quæ cum iste diceret, Clemens il-
le Senex abscessit. Clementem autem Statuarius nec antè vi-
derat unquam, nec Statuæ faciendæ causam, unde illum agnosce-
ret, audiverat. Pauci porro dies effluxerant; redit Spiritus, deq;
rebus duabus, quas Comes scire optarat, respondit: Primùm,
eam sic percussam, quod in ea maledicta prorupisset. idque quasi
inculcando repetiit; Divinæ scilicet se Justitiæ administrum & vin-
dicem adfuisse. Ad Statuam quod attineret, non alieno ære,
sed Defuncti rebus, quæ superessent, confici oportere: siquidem
pretium istud esset Sanguinis, ut antea significarat; quod nimi-
rum eo pretio ductus, hominem aliquando, quem non nominâ-
rat, interemisset. addidit, se suumque flagitium sacrâ quidem
Confessione eluisse; verum, quod à Confessario minorem cri-
mine pœnam accepisset, luere se etiam nunc gravissimas pœnas,
atque exsolvi eas oportere.

CAPUT QUARTUM.

Indicia data, & relicta signa tum doloris, quo Spi-
ritus cruciabatur, tum quibus Spiritum bo-
num se esse comprobaret.

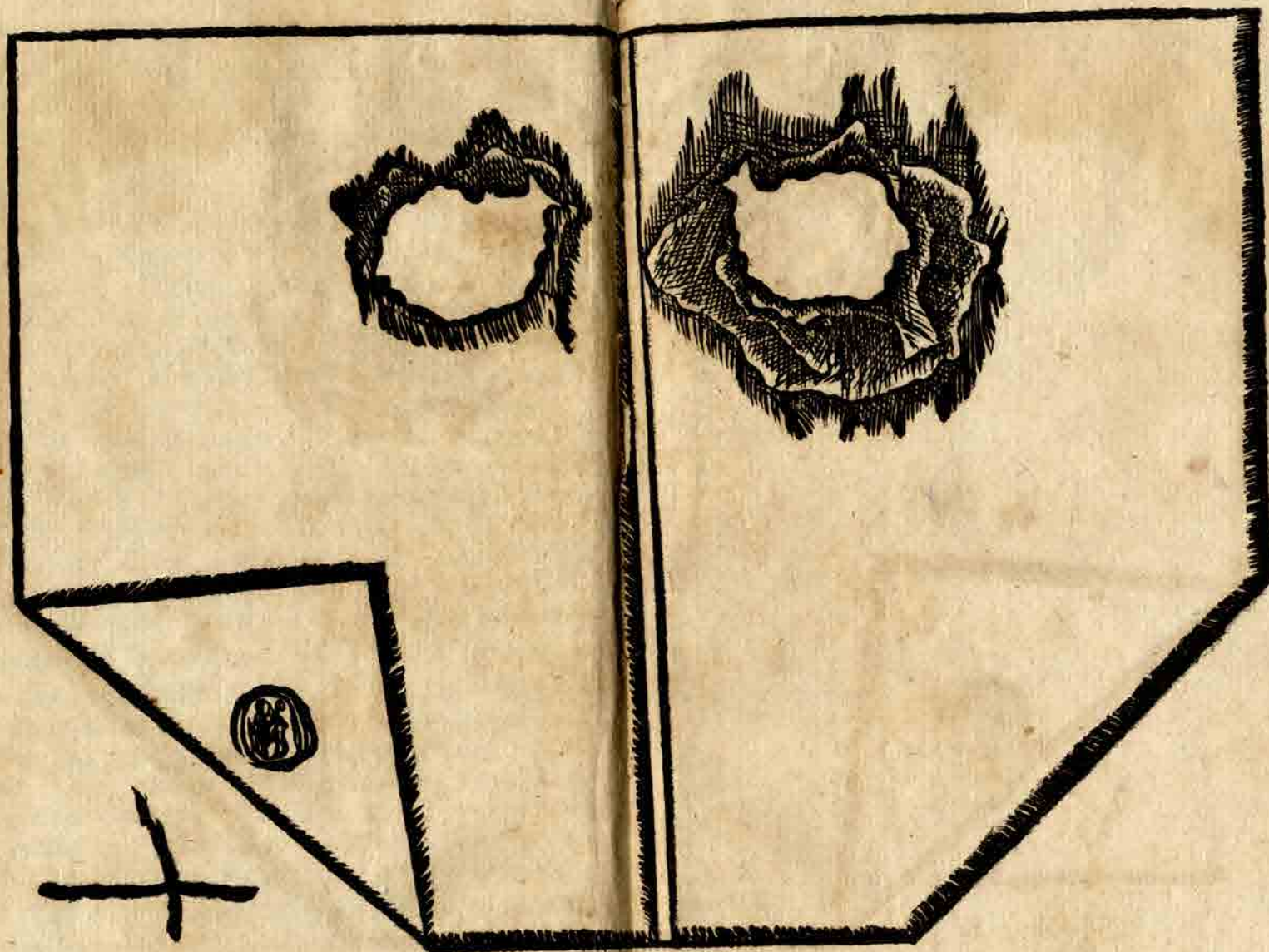
ACTENUS ferè blando vultu & ore Spiritus
comparuit, & locutus est; neque quantum ipse
cruciaretur; vel, bonusne esset, an malus, satis
declaravit: nunc in eo est totus, ut se è bonis Spi-
ritibus esse, gravissimè tamen torqueri demonstret;
sive quia jam id importunius efflagitatur; sive ut
B tergiver-

tergiversationem, omnemque cunctationem rescindat. Igitur ingressus est turbulentior, præsentia gravior; aspectus ipse, qui non modò conturbet Puellam, sed nonnunquam elinguem efficiat, & propè exanimet; modò catenas secum trahere, modò ardere, modò strepitus edere januarum vehementiores, modò profundos gemitus & ejulatus à multis exaudiri. Ex hoc genere, quædam illustriora prosequamur. E famulis Aulæ, nonnemo author fuerat Puellæ; ut, cum Spiritus præsentem se sisteret, eum apprehendere, & tenere conaretur. Conatur illa; sed nihil comprehendit præter auram, & umbras inanes. Quare illusionem verita, Spiritum rogat, ut si bonus sit, minimo se digito attingeret. Attingit in dextro brachio; & Puella profectò sensit. Nam pustula ex eo attractu statim ebulliit, eo doloris sensu, ac si pars illa arderet; mansitque macula ad rei fidem, eamque viderunt domestici. Porro, ne Cacodæmonis putaretur hoc factum; paucis inde diebus Spiritum urget, ut si bonus sit, Signum sanctæ Crucis efformet: *En*, ait ille, *quod postulas*; simulque cum eo dicto, Arculæ lignæ, & superimposito mantili, Crucem flammeam, & dexteram manum luculenter alteque inurit, inustamque abiens relinquit aliis quoque spectandam. (✚) Neque tamen contenta Puella, quò res esset testatior, Signum aliud efflagitavit; prius tamen Literas ei tradit, à R.^{mo} D. Episcopo Syrmienfi, & Præposito Posoniensi scriptas, atque obsignatas; quibus nonnulla, explorandæ veritatis studio, Puellâ nesciente, petebantur. Ad Literas respondet Spiritus: Se literas legere non didicisse; tamen ore tenus se iis satisfacturum: Literasque apprehendit tribus prioribus digitis, ardentis proculdubio manus; nam eas attractu flammeo perforavit. (✚) Ad Literarum argumentum, sic respondet: Cædis à se patrata (quod crimen mæstus iterum commemorabat) pecuniam aliquam adhuc extare (idque revera compertum est,)

Signum 2.^m ab eodem Spiritu Literis inustum:
 unà cum 4.º Signo, Cruce videlicet urceolo impressa.

✠ Signum I.^m Manus, cum signo
Puellæ apparente,

Crucis appressæ, à Spiritu
relictum.

✠ Signum 3.^m Manus, iterum impressæ ab
eodem Spiritu.

est,) partem verò alteram in usus domesticos expensam; ideoq;
ex ipsiusmet rebus esse representandam. Adhuc tamen Puella
miserum fatigat petendo. Luculentum erat in Cista, & priori
superimposito mantili, gravis cruciatus argumentum: tamen, ut
fides esset indubitata, postulat jam, ut in aslere quopiam (erant
enim illic plures,) eandem Manus, poenarumque effigiem impri-
meret. Paret Spiritus, Asseremque arreptum humi prostermit,
& mantile è manu Virginis acceptum superponit: tum utrique,
telæ & ligno, rursus Manum dexteram, appressâ fortiter palmâ, al-
tè inurendo, ut priùs, imprimit: *En, ait, etiam alterum Signum.* ✚

Tantâ autem vi impressit, ut flamma in Virginem, & Sororem,
parietemque oppositum exsilierit: unde illa deliquium passa.
neque Soror modò rem, cùm ageretur, audivit; sed domestici
postea, in Lino & Assere manum inustam, oculis ipsi suis spectâ-
runt: neque ipsi modò, sed infiniti propè homines, qui utrumq;
Mantile, Cistam, Arculam, Asserem, Literas inustas, non tantùm
oculis, sed manibus ipsis tractârunt. Res ista sanè mira: Primò,
quòd Crux, & Manus dextera ita exactè, & aptè represententur, ut
nihil extra figuram exorbitet; cùm tamen Linum & Lignum, fa-
cilè conceptum ignem, aut ustulationem ulteriùs proferant: hîc
autem omnia ad unguem quadrent. Accedit, quòd Manus dex-
tera, Clementis mortui manum dexteram ita dextrè referat, ac si
ipsissima manus esset. Illi enim vivo adhuc & spiranti, pars sum-
ma digiti Indicis, propter morbum, quem Vermem Medici ap-
pellant, truncata à Chirurgo fuerat; quod idem hîc expressum
videas. Nihil illustrius relinqui potuit; adeò, ut hæc signa vel
ab obstinatis veritatem extorquere debeant; & meritò postea
Spiritus, plura signa petentibus, plura edere recusârit.

CAPUT QUINTUM.

Comparat se ad discesum, ac tandem quiescit.

AM eò deducta res erat, ut brevi exitus aliquis expectandus videretur. Quare, voluit Archiepiscopus, ut aliquot Sacerdotes, noctu (quo tempore Spiritus suo more comparebat) juxta Puellæ cubiculum advigilarent, attenderentque ad singula. Inter eos, quatuor Religiosi erant diversorum Ordinum; quintus, Sacerdos è Venerabili Capitulo Strigoniensi; plures præterea alii. Hi dum vigilantes excubant, horâ undecimâ, ex vehementi januæ pulsatione intelligunt Spiritum ad Virginem intrasse. Ergo limen subeunt, & ingrediuntur; adhibitâ simul adjuratione, ut loquatur. At ille Virgini privatim significat, sibi non licere ipsi aliis præsentibus loqui.

Puella, ingressis locum demonstrat ubi Spiritus esset; ac, ne præsentem dubitent, ille ipse Spiritus Aquâ benedictâ, quæ præstò erat, eos aspergit. & verò aquam sibi affundi sentiunt. Dein horâ duodecimâ, cum reliquâ lustrali aquâ, sedes, humumque aspersisset, ipsi Vasculo luteo Crucem introrsum, non procul à labio, efformat: *En, inquit, aliud signum, ex quo me bonum Spiritum esse credas.* tum mœrens, quòd per aliorum præsentiam plura fieri ei nefas esset, ignito similis evanuit. abiens autem, ingenti cum fragore, Vasculum Aquâ benedictâ planè vacuum, terræ allisit. Quo ex casu, pars testæ superior modicè fracta est: atque ita factum, ut Signum Crucis, junctis loco partibus, impressum videre liceret; quod nemo antè adverterat. Rogatus postea, cur tanto impetu allisisset? Respondit, eâ causâ, ut significaret vehementiam doloris, quo cruciabatur; eodemque spectasse, Ignem, quo ardere visus abscesserat. quamquam addebat, eum Ignem, si cum

Damna-

Damnatorum pœnis componatur, non tam ardentem ignem, quàm subfrigidum rorem videri posse. Sacerdotibus verò, licet adjurantibus, nihil responsi tunc se dedisse dixit; quòd à dextris ipsi perpetuò adstaret Angelus, à cujus nutu & imperio, in rebus agendis, dicendisque dependeret.

Erat in Puellæ cubiculo Altariolum, pietatis causâ erectum; in eo Cereus benedictus, & Christi Crucifixi effigies; juxta autem, DEI Matris, Filium è Cruce depositum gestantis, Statua, ad justam magnitudinem egregiè jam elaborata: Item, in crumenâ Ducentorum florenorum summa, partim ex duodecim repertis Imperialibus, partim ex nonnullis demortui bonis confecta. Eam Statuam sibi bene placere Spiritus Puellæ asserit; monetque; postea, ut die Veneris insequenti, è lecto, in quo fractis viribus jacebat, surgeret, Statuamque in Ædem sacram deferri curaret; simulque; noctem, quæ diem illum præcederet, fore ei gravem prænunciat. Occubuerat jam dies vigesimus sextus Junii; nocte præcedente S. Ladislai Regis Hungariæ festum, redeunt ad noctis vigiliis partim Sacerdotes, partim Sæculares, numero circiter octodecim; apertis Cubicelli, in quo Virgo jacebat, foribus, præstolantur: cum ecce repente horâ undecimâ fragor, strepitusque; exaudiri, non absimilis illi, quem tormentarii pulveres edunt, dum incenduntur. Nemo omnium, qui aderant, dubitabat Spiritum adventasse. Igitur intrò subeunt. At Virgo rogat, tantisper abscedant, usquedum à Spiritu quædam sciscitaretur. Illis jam digressis, primò omnium, Effigiem Christi crucifixi, sacris reliquiis perbellè ornatam, quam ejus loci Moniales, eam in rem concesserant, offert Spiritui; rogatque, ut reverentiæ causâ exoscularetur. Exosculatus est, & quidem majori religione quàm petebatur; tertio enim osculum fixit; simulque; Effigiem ipsam abstulit, detulirque ad Statuam Virginis Dolorosæ; atque intra Christi brachium dextrum, latusque vulnere fofsum, aptè, decenterque

B 3

collo-

collocavit: præterea Stolum, quam capiti Puellæ, ipsâ nesciente Sacerdos supposuerat, surripit, eâque ornat eandem Statuam, & æqualiter hinc inde collo adaptat: denique Cereum benedictum ex Altariolo acceptum, in Christi pede dextero, ubi vulnus hiat, aptè componit. Magis aut piè, aut appositè, nemo Effigiem quampiam exornaret. Eodem tempore, oblatae sunt à Puella Spiritui literæ, ex conceptâ piissimæ precationis formulâ, Sanctorumq; interpositâ intercessione, pro communi bono Imperii, Imperatoris, & Catholicæ Religionis. iis Literis inclusa erat sacra Cera, quam nos Agnum DEI vocamus, simulque sanctissima nomina, JESUS MARIA: Eas sibi traditas accepit, secumque abstulit. Interrogatus (quod caput erat) de Pecunia ducentorum florenorum (quæ præstò erat in loco,) quid eâ agi vellet? Disertè respondit; Impendi debere: duodecim quidem Imperiales, in Eleemosynas; partem aliquam, in solutionem Statuæ, Missarum, Cereorum: de reliquâ, ipsâ suo arbitratu disponderet. Et si Signa jam edita sæpius fuissent: tamen, quòd multi necdum ei fidem haberent, propè importuna alterum deposcit. Spiritus negat sibi jam plus concedi: addit tamen, ipsis à DEO signum datum iri. Paulo post, Confessarii sui nomine iterum urget. Tum Spiritus; *O Deus meus! quam multa signa à me exigitis; hoc tempore plura non possum.* quia tamen durum videri poterat, adjurantibus Sacerdotibus nihil respondisse; addit, se velle suo tempore loqui cum Religiosis, quod paulò post fecit. Adhæc Puellam monet, ut bono, securoque sit animo: fore, ut die Sabbati (præsens dies Jovis erat,) non amplius horridicâ specie, sed niveæ columbæ instar ei appareat. Cùm hæc in Cubicello Puellæ tractarentur, foris Sacerdotes expectabant. Tum rursû ingredi aggrediuntur, sacris candelis lucentibus: & ecce, in oculos statim incurrit lignea illa Matris DEI Dolorosæ effigies, eo cultu, quem supra diximus, à Spiritu exornata, Stola, Imagi-

ne Christi

Linea hæc lateralis octies sumta, facit justam altitudinem hujus Imaginis B. M. V. Dolorosæ.

Signum s.^m est Statua, ab eodem Spiritu ut fiat petita, & postea ornata; ac tandem ad Templum solemniter delata.

ne Christi crucifixi, Cereo. Novitatem rei tantisper mirati, attonitis similes loco tantisper cedunt. Mox audiunt Spiritum loquentem, & quidem eo vocis sono, quo vivens utebatur; ut nonnulli, qui vivum loqui sæpius audierant, testati sunt. Tum in articulatam, claramq; vocem hanc erupit, iis, qui aderant, audientibus: *O DEUS meus, Dominus meus! tu es meum solatium, & mea fortitudo, meum refugium, & spes mea: jam tandem ingredior æternam beatitudinem; aliaq; ejus generis preces, suspirando, sublacrymandoque subjecit.* Tum Sacerdotes, quasi choro altero illud accinunt: *Omnis Spiritus laudet Dominum.* Respondet ille: *Ita & ego quoq;.* Pergunt illi precari pro Defunctis, solemne illud: *Requiem æternam dona ei Domine: Miserere ei Domine: Parce ei Domine.* Respondet Spiritus ternâ vice: *Amen, Amen, Amen.* Sacerdotum unus, Puellæ Confessarius è Soc: *JESU*, adjurando Spiritum obtestatur, ut iterum manifestum aliquod signum efformet, & imprimat. At ille: *Nimis multa signa petitis; nonne satis multa dedi?* Cùm objiceret Sacerdos, Adversariorum causâ id peti, qui credere necdum vellent: subjunxit Spiritus: *Si credere hæretici nolunt, DEUS aliquando dabit illis Signum. Qui credere vult, credat. DEUS est meus testis. DEUS est, qui dat signa. Nonne in Collegio habetis sufficientia signa?* (erant enim in Collegio tunc Asser, & Mantilia, manu illius inusta.) *Plura signa edere DEUS me prohibet.* Edidit ad extremû, inter alia, lacrymosam hanc vocem: *O quanta tormenta sum passus!* Tenuit hoc colloquium Spiritus cum his, qui foris adstabant, dimidiam ferè horam. Audaciores facti, ingressum tentant: prohibet Spiritus; terroremq; minatur, si pergant: *Ago, ait, maximas gratias illis, quicumq; ad hanc rem me juverunt; recipient à DEO, & à me mercedem.* Tentant iterum ingressum: iterum deterret Spiritus: *Nemo huc ante duodecimam.* Ergo redeunt ad preces. Interim audiunt intus, Pecuniâ ducentorum florenorum (quam crumenâ inclusam,

& pe-

& penes Statuam fuisse diximus,) arculam, supra quam erant, rer vehementer tundi; & inter Sorores, Reginam & Magdalenam, projici. Quam prior, per duas horas sensu omni abalienata perstitit; altera, ita perterrita est, ut à ratione etiam aberraret. Statim ac hora duodecima sonuit, quia ad illud tempus ingressus fuerat prohibitus; rogat Sacerdos, Licerétne jam ingredi? Respondit: *Ita Domine.* Secutus est dies Veneris, quem inducendæ Statuæ Spiritus indixerat.

Surgit manè Puella è lecto, defectis licet viribus. Statua in Ædem sacram ex consensu Archiepiscopi devehitur: Sacrum solemne pro Defunctis decantatur: Vorivæ Missæ peraguntur: accenduntur Cerei: distribuuntur Eleemosynæ, maximâ populi frequentia, & animorum motu.

Jam dies Sabbatinus, id est, quietis, à Spiritu indictus, aderat (is autem erat Vigessimus octavus mensis Junii:) conveniant Sacerdotes, aliiq̃e frequentes, facile viginti; cùm sub meridiem, Spiritus, uti prædixerat, instar Columbæ candidissimæ compareret; ejusque reditus, indicio fuit mensulæ commotio, quam præsentibus adverterunt. Matrona, Puellæ Spiritum in Columbæ forma adesse protestanti, tres fracti panis particulas, in honorem sanctissimæ Trinitatis porrigit; ut ipsa Spiritui apparenti offerret. Ille partem aliquam à Virgine sumi, aliquam ab adstantibus libari jubet. Tum mandat, ut mensulam emundet, locumque paret. Id dum Puella studiosè agit; rem miram! beata Virgo cum quatuor Angelis apparet in clarissimâ luce, quâ inruentis Puellæ oculos perstringebat. Juber Spiritus, ut Puella manus in primis Cælorum Reginæ, tum adstantibus Angelis porrigat; idemque faciant ceteri, venerationis (ut opinor) causa. Neque Cælites hoc reverentiæ genus sunt dedignati: Puellæ enim visi sunt manus quoque suas adinovisse. Interim sonat diei hora duodecima: Spiritus mox avolaturus, duo Puellam monet: Pri-

mum;

mum; Ad Literas posteriores sibi traditas, Angelum aliquem die Jovis sequenti responsurum. Alterum; Fore, ut idem Angelus duas personas nominet, quibus pedes osculari debeat; sive (quod suspicor) retinendæ animi demissionis causâ, sive arcano quodam Numinis consilio. Hic tandem, quasi confecto totius rei, ob quam venerat, negotio, triumphanti similis; *Ecce*, ait, *isti Angeli me accersunt, ut inducant in eternam beatitudinem.* Nec plura. Spectabat abeuntem Puella. Præibat Cælorum Imperatrix; sequebantur quatuor Angeli habitu candido, Clementisq̃; Animam in specie columbæ per fenestram in cælum efferebant. Neque ex eo tempore ulli postea apparuit; cùm antè toties Reginæ, Sorori semel, semel alteri Feminæ visendum se dedisset. Atque hic tandem actionis satis funestæ lætissima catastrophe, exitusque felicissimus extitit.

CAPUT ULTIMUM.

Quædam subsecuta.

IGNIFICARAT Anima Clementis in cælum evolatura, fore, ut die post suum illum abscessum septimo, ad mediæ noctis duodecimam, adveniret Angelus, qui quædam nuntiaret. Igitur quartâ die Julii, quatuor Religiosi cum pluribus aliis, dum noctu inter precandum præstolantur: ecce, circa mediam duodecimam, Angelus specie supra mortalem majore, in candidissimo habitu, ad Altarioli dexterum latus Puellæ apparet; cùm præsentis suæ signum, bis Altariolum pulsando, trudendoque, cunctis advertentibus, dedisset. Ex eodem loco præterea Iconem Christi è cruce pendentis, in membranulâ expressam, spectante Puellâ, ad Sacra quinque Vulnera exosculetur:

C

mandat-

mandatque per eandem, ut ceteri, qui aderant, venerabundi idem facerent. Puellæ verò etiam mandat, ut Sacerdotibus, non item reliquis, manum ipsam piè exoscularetur. Tum duo illa, quæ Anima discedens ab Angelo, responsum iri significarat, eidem Puellæ exponit: Primò, illos duos nominat, quibus pedes exosculari suo tempore deberet; & quos hîc nominari nihil necesse est. Deinde ad Literas, quibus pro Catholicâ Religione, Imperio, Imperatore, singularia quædam petebantur, & quarum rerum responsum importuniùs urgebatur, respondit: *Deus tentandus non est; faciet quod rectum est cum Cæsareâ Majestate.* Petitum antè fuerat à Confessario, ut alterum, distinctum à motu mensulæ, manifestiusque præsentia suæ argumentum relinqueret. Erant in eo Altariolo Scatulæ quinque, sacris reliquiis refertæ, inter ardentes Cereos, sacrasque nonnullas Icones ordine quodam locatæ: Angelus, acceptum nescio unde album lapillum, Puellâ vidente, in Scatulam, quæ in superiore loco locata erat, ad fundum usque pergit, capsulamque claudit; *Et hoc*, inquit, *signum erit meæ præsentia.* Præterea Corollam, ut fit, è rosis contextam, è clavo manus dexteræ Christi Crucifixi pendulam, cum accepisset, eidem Scatulæ circumponit; simulq; piam quandam Iconem ex mensulâ acceptam, concinnè adaptat: idq; totum agit, iis, qui aderant, facile, non personam, rem tamen videntibus. Nam aliquo spatio per aërem delata Corona oculos feriebat, & aures strepitus aliquis imponentis, qui facile percipi posset. Post quatuor circiter horas, rebus omnibus confectis, Confessarius parare discessum, Scatulas Reliquiarum, quas secum attulerat, thecæ imponere, reportare, & valedicere cœpit: Tum Regina, quæ ex molestâ fatigatione, de quâ mox dicemus, ad quietem se composuerat, repentinè excusso somno; Et quò te, ait, proripis, mi Pater? Aufers quidpiam, quod ad me pertinet. Negat ille. *Ille constanter, vehementerq; asseverat.* Evolvuntur Scatulæ: in quin-

in quintâ albus ille lapillus, quem Angelus in signum præsentia suæ imposuerat, invenitur. inspiciunt omnes, tractant, stupent. Cum primùm Lapillus ab Angelo in Scatulam imponderetur, hora tunc erat noctis ferè duodecima; Tum Angelus: *Nihil quidem posthac molestia experiere; per mensem tamen, & tres dies, infirma eris; post convalesces.* Mox Virgo, momento temporis in profundissimam extasim abripitur. Nullus jam motus, nullus sensus. vix ex venæ & cordis palpitatione, tenues vitæ reliquiae deprehenduntur, attortitis omnibus. Horam unam is raptus tenuit. Tum illa subito, veluti è lethargo excitata, atque evigilans; horrida, prodigiosa, & mira se interim vidisse ostenta narrat, quæ postmodum prolixiùs explicuit. Longum esset singula per censere: & pleraq; iis conformia sunt, quæ divinitus pluribus olim ostensa in conscriptis historiis legimus. E multis pauca, quæ nonnihil singularia videntur, simplici, & candido stylo, ut Puella sine fuce enarrabat, hîc perstringemus. Visâ sibi fuerat ab Angelo manu dexterâ deduci in Campum, longè lateque patentem, atque ipsâ solitudine horridum: ibi voraginem profundam, verè infernalem conspexit, in qua varii variis suppliciis ignium afficiebantur. Erat flamma subnigra, & subflava, sulphurea, picea, foetorem exhalans. Nonnulli capacibus cacabis coquebantur. aderant enim illic Ollæ plurimæ, ex quibus sulphur, pixq; ebulliebat, hominum damnatorum plenæ. ex iis nonnulli, instar candentis ferri ignescebant. Dæmones ex ahenis extrahebant fontes illas animas; sursumque educas, rursum præcipitabant. Innumeri in mediis ignibus sese volutabant, cum neque surgere, neque omnino quiescere valerent. Plurimi per aures, & fauces eructabant flammarum globos; pars immensa utriusque sexus, libidinum, ut Angelus referebat, rea, & damnata jacebat; ex quorum lectis flamma vehemens exundabat. Aliqui Libros tenebant manibus, & inter legendum ardebant; alii verò Literas; Pecuniarum saccos calcando, vociferandoque: O pecu-

nia sanguinea! Cetera omitto. Posthæc, Ignem quoque Purgatorium eodem raptu, monstrante eodem Angelo, vidit, longè Inferorum pœnâ mitiorem. Qui isthic erant, manibus protensis, precantium more, auxilium implorabant, dolorisque sui indicia proferebant. Nonnulli solo digito, pede, manu, aliâve corporis parte ardebant, gemebant; alii flammis toti immerfi: quæ pars flammis circumfessa erat, nigerrima; quæ pars flammæ erat expers, candidissima apparebat. Deniq; in Cælum mente abrepta, conspiciere sibi visa est innumerabilem Angelorum, & Sanctorum intercantus suavissimos lætantium multitudinem: quos inter, Animam Clementis, monstrante Angelo non jam in columbæ, sed in hominis candidissimi specie, ante thronum DEI flectentem, aspexit. Tantâ luce circumfulsere omnia, ut intueri vix posset. Tum illa; Orent etiam pro nobis. Respondit Angelus: *Omnino orabo pro vobis.* Post eam extasim tam admirabilem, quod Angelus prædixerat, per mensem omnino & tres dies infirma decubuit. Quibus exactis, repente convaluit; & libera ab omni infestatione, usque modo probè vivit.

PROCESSUS JUDICIALIS,

Legitimè observatus in hujus Causæ Inquisitione.

ANNO 1642. Die 12. Mensis Julii, Authoritate & jussu Illustrissimi ac Reverendissimi Domini, Domini Emerici Losi, Archiepiscopi Ecclesie Metropolitana Strigoniensis, &c. in Curia Præpositura Posoniensis, ad Inquisitionem & Examen Testium, tamquam principalis Præses

Præses, sedit Admodum Reverendus D. Benedictus Kisli, Præpositus Major Venerabilis Capituli Ecclesie Strigoniensis, prædicti Illustr: Domini Archiepiscopi in Spiritualibus Vicarius, Causarumq; Auditor Generalis. cui deinceps Præses suffectus est, Rever: ^{mus} Dominus, D. Michael Kopchani Episcopus Syrmienfis, Præpositus Posoniensis, Sacra Cas: & Regia Majestatis Consiliarius. Confederunt Admodum Reverendi Domini, Dn. Matthias Senk-viczi, Præpositus Orodiensis, & S. Stephani Protomartyris de Castro Strigoniensi: ac deinceps ejus loco, A. R. D. Georgius Szelepchéni, Abbas de Földvár, Cantor; itemq; A. R. D. Stephanus Mihályi, Abbas Péchwaradiensis: Custos; ambo Canonici Ecclesie Strigoniensis: R. D. Blasius Szentkereszti, Custos; R. D. Jacobus Janchoviczius, & R. D. Henricus Fabricius, Canonici Ven: Capituli Collegiate Ecclesie Posoniensis. A Quartâ Sessione, & deinceps, adfuit loco A. R. D. Georgii Szelepchéni, A. R. Dn. Thomas Bielavius, Abbas SS. ^{mæ} Trinitatis de Soklyos. In qua eadem Sessione, loco R. D. Henrici Fabricii, sedit R. D. Georgius Schwella, Canonici Posoniensis.

Coràm hoc Tribunali, comparuit Nobilis Nicolaus Majlad de Széksheli, substitutus Fiscalis Strigoniensis specialiter pro hac Causa. Is ex Juris formula, instituit instantissime, quatenus ad Mandatum Ill. ^{mi} ac Reverendissimi D. D. Archiepiscopi Strigoniensis Compulsorium, nominatos, & in scriptis notatos Testes, Sæculares quidem, ad sancta DEI Evangelia jurare; Ecclesiasticos verò, ad Conscientia ipsorum puritatem examinari; ac tandem super Articulis & punctis interrogatoriis districtè, juxta formam authenticam redigi, pro fide publica Reverendissimus D. Præses ex debito officii procuraret. Fuit autem hac forma Juramenti:

EGO N. N. Juro per DEUM vivum, Gloriosissimam Virginem Mariam, omnes Sanctos & Electos DEI, quòd in omnibus & singulis rebus, factis, ac negotiis, super quibus interrogatus fuero, & de quibus veram, realem, & directam notitiam habeo, rectum, fidele, & sincerum perhibebo Veritati Testimonium, re-

noto omni humano interesset. Sic me D E U S adjuvet, & hæc sancta D E I Evangelia.

Porrò ad hanc Fiscalis instantiam; statim inchoatum est legitimum, facile Triginta duorum Testium, Examen; ac deinceps per Sessiones sex, à die 12. Julii, usq. ad 24. ejusdem Mensis, continuatum. Sententia vero, ex legitima Testium contestatione, juridice lata, Die 25. Mensis Julii, Anno 1642.

Testes Jurati, eo ordine quo examinati sunt.

- Primus. J Oannes Grosser, Hospes in Aula Palsiana, annorum circiter 48. Professionis Lutherana.
- II. R. P. Andreas Pestvármegyei, Societatis J E S U Sacerdos, annorum circiter 50.
- III. Stephanus Heiligen, Vigil Civitatis, annorum circiter 42. Lutherana professionis.
- IV. Nobilis Joannes Hubasius, annorum circiter 28.
- V. Rosina primi Testis uxor, matertera Regina, cui Spiritus apparuit, circiter 28. annorum, Lutherana professionis.
- VI. A. R. D. Georgius Szelepchéni, Abbas de Földvár, Cantor & Canonici Ven: Capituli Strigoniensis, annorum 38.
- VII. Wolfgangus Schliffinger, Vigil Civitatis, annorum circiter 27. Lutherana professionis.
- VIII. Michaël Hopffer, Officialis in Aula Palsiana, annorum 26. circiter.
- IX. Rosina Hopfferin, Vidua, annorum 34. circiter.
- X. Nobilis Adolescens, Stephanus Bornemiszlá, annorum 13.
- XI. Thomas Vlrich, Studiosus Rhetorices, annorum 21. circiter.
- XII. Joannes Gulielmus Braun, Egulus in Aula Ill. mi D. Comitis Pauli Palsi, annorum 31. circiter.
- XIII. Stephanus Grobner, Cocus ejusdem Comitis, annorum circiter 24.
- XIV. Laurentius Katz, alter Egulus ejusdem D. Comitis, annorum circiter 24.
- XV. Stephanus Richter, annorum circiter 25. Lutherana professionis.
- XVI. Nob. D. Sophia Szilya, Uxor Egregii D. Emerici Ordodi, annorum circiter 27.

XVII. Do-

- XVII. Dorothea Krifanich, Vidua, 63. annorum circiter.
- XVIII. Ursula Szalai, Vidua, annorum circiter 45.
- XIX. Anna, filia Georgii Peltram, annorum circiter 17.
- XX. Magdalena, filia Martini Svicz, annorum circiter 30.
- XXI. Tobias Venceslaus Axamithek, Sculptor, annorum 28.
- XXII. Nob: Juvenis Petrus Persich, Studiosus Rhetor. annorum 17.
- XXIII. Joannes Uhrovich, ejusdem Schola Studiosus, annorum circiter 22.
- XXIV. Christophorus Svifi, item Rhetor. annorum circiter 19.
- XXV. Honesti Virgo Magdalena Fischerin, Virginis, cui apparuit Spiritus, soror, annorum circiter 17.
- XXVI. R. P. F. Basilius Burefs, Ordinis S. Francisci S. R. I. Observ. Professus ex Conventu Poseniensi, Lector Philosophia.
- XXVII. Religiosus Frater Didacus, Laicus, ejusdem Ordinis cujus precedens.
- XXVIII. R. P. Hieronymus Gladich, Societ. J E S U Sacerdos, annorum circiter 42.
- XXIX. R. P. F. Antonius Nagy, Ordinis S. Francisci Professus, Sacerdos.
- XXX. R. D. Georgius Neufovinus, Capellanus Poseniensis, annorum circiter 40.
- XXXI. Regina Fischerin, honesta Virgo, cui Spiritus apparuit, & quæ totam rei seriem jurata deposuit, annorum circiter 20.
- XXXII. Georgius Scheibele, Statuarius, annorum circiter 36.

